

Nicoline Snaas begeleidt een workshop improvisatie achter de piano.

FOTO UNITED PHOTOS/REMCO VAN DER KRUIS

Workshop improvisatie tijdens Korenlint Een orkest van stemgeluid

HAARLEM - Twee dagen lang treden Haarlemse koren op in zalen en zaaltjes, kerken en monumentale gebouwen. Overal waar je de blauwe ballonnen ziet van het Korenlint klinkt koorzang, van de meest uiteenlopende soort. Na en tussen de concerten door is het vooral een sociaal gebeuren.

Koorleden lopen of fietsen gezamenlijk naar de concertlocaties in de stad en na afloop komen ze met hele groepen tegelijk op terrassen of in een café terecht om samen iets te drinken.

Nieuw zijn dit jaar de workshops en masterclasses van het Korenlint, die door iedere belangstellende gevolgd kunnen worden. In de grote zaal van de Toneelschuur klinken aan het eind van de zaterdagmiddag bijzondere stemgeluiden. Zangeres Nicoline Snaas geeft daar haar workshop improvisatie aan een kleine dertig zangeressen en één zanger. Zijn stem is belangrijk, als hij even een slokje water neemt is meteen de bas verdwenen.

Begeleidster Nicoline Snaas treedt al jaren op als jazz-zangeres. Traditionele jazz combi-

neert ze met pop, funk en improvisatie. Ze heeft haar eigen jazztrio en zong als gast met meesters van improvisatie als Bobby McFerrin en Webe3. Ze is al veertien jaar als docent verbonden aan Djam, een opleiding voor jazz en improvisatie in Amsterdam. Nicoline is inspirator en coach van de improvisatiegroep ImproZo, waaraan vele coaches en professionele docenten deelnemen.

Voor mensen die gewend zijn van blad te zingen is improvisatie onbekend en onzeker. De speciale manier van samenzingen is gebonden aan regels,

maar als je die toepast is er snel resultaat te horen. Nicoline zet de workshopdeelnemers in een kring en verdeelt ze in groepjes. Per groepje geeft ze een 'riffje', vaak niet meer dan een ritmisch pomppompom, een paar zuchten of kreten, die langdurig herhaald worden. De groep moet met elkaar een vocaal team vormen, als een orkest van stemgeluid. Ritme, harmonie, melodieën en vooral goed luisteren naar elkaar zijn belangrijke onderdelen. Muzikaliteit voert de boventoon. Improvisatie is niet voor iedereen weggelegd. Wie het snapt en daartoe in

staat is, kan individueel een eigen riffje invoegen in het geheel, zodat een nieuwe dimensie wordt toegevoegd. Tussendoor geeft Nicoline enthousiaste aanwijzingen. „Hou je tempo en hang erin.“ „Gebruik je innerlijke metronoom.“ „Zing het naar je *schedelakkie*“. De groep laat zich inspireren tot uitbarstingen van energie, ze gaan zingend en swingend over het podium van de Toneelschuur. „Improvisatie biedt een nieuw perspectief op de liedjes die je nu al zingt“, belooft Nicoline. „Het is een aanwinst voor je koor.“

Boeken op waarde geschat in Stadsbibliotheek Blijven wachten op die ene trouvaille

HAARLEM - Op het eerste gezicht ziet het eruit als een kruising tussen een wachtkamer van de dokter en een opname van het tv-programma Kunst & Kitsch. Aan de raamkant van de grote zaal van de stadsbibliotheek staan een paar rijen stoelen met geduldig wachtende mensen. Ze hebben plastic tassen vol boeken bij zich, sommigen zelfs een hele doos of een volgepakte boodschappentas op wielen.

Tussen de wachtenden staan twee tafels met achter elke tafel een heer met verwachtingsvolle blik. „Legt u maar neer. Wij zullen kijken wat voor boeken het zijn en wat voor waarde ze hebben.“ De vingers van Jeffrey Bosch en Thijs Blankevoort, directeuren van het Haarlemse veilinghuis Bubb Kuyper voor boeken, manuscripten en grafiek, bladeren voorzichtig en geroutineerd door de schatten die uit de tassen tevoorschijn komen.

De taxateurs hebben een notaboek voor zich waarop ze snel titels en andere informatie kunnen opzoeken. „Leuk!“ roept Jeffrey Bosch vaak. Ook Thijs Blankevoort reageert regelmatig enthousiast. Ze wachten op die ene 'trouvaille', de gouden vondst van de dag. Maar die is er voorlopig niet bij.

Anneke van den Bergh, medewerkster van de Haarlemse stadsbibliotheek, heeft een lijst van mensen die zich voor deze boekentaxatie hebben ingeschreven. Zij leest voor wie aan de beurt is. Toch melden zich ook mensen die niet wisten dat je van tevoren moet opgeven. Ook zij hebben volle tassen mee. Van den Bergh schrijft ze onderaan de lijst. „U moet wel even wachten, hoor!“ Gelukkig heeft de bibliotheek genoeg te lezen.

De twee taxateurs nemen de tijd. Soms zijn ze snel klaar, soms zijn ze een kwartier aan het bladeren en vertellen. Jan Montanus uit Haarlem pakt na de taxatie z'n boeken weer in. Hij heeft er'n oude boeken meegebracht. „Ik heb bij het missie-

Taxateur Jeffrey Bosch bekijkt de boeken. FOTO UNITED PHOTOS/BART VAN VLIET

huis gewerkt in Driehuis. Toen de paters gingen opruimen mocht ik kiezen uit hun bibliotheek. Ik heb boeken uit 1709 en 1716. Maar ze zijn niet meer in goede staat. De omslag zit los of het papier is beschadigd. Ze zijn niet veel waard. Maar ja, als je alles optelt kom je toch wel op een aardig bedragje. Het is voor mij geen verrassing, ik had wel zoiets gedacht.“

Mevrouw Büchli uit Haarlem rijdt een volle boodschappentas met boeken de bibliotheek in. „Ik las het gisteren pas, kan ik nog meedoen?“ Ze neemt de tijd. „Het staat maar in je kast en je doet er niets mee. Op een gegeven moment wil je wel eens

weten wat het waard is. Ik heb bijvoorbeeld een heel oud plantenboek uit 1885.“

Jeffrey Bosch van Bubb Kuyper Veilinghuis heeft veel gezien, maar tot dan toe geen echte trouvaille. „Ik zag een mooi boekje uit 1646, een Haarlems drukje, 'De Heidsche Afgoden'. Het was in perkament gebonden. Zo'n werkje schat ik tussen de 400 en 600 euro.“

De meeste boeken die hij ziet hebben emotionele waarde. „Ik zeg altijd: gooi geen boeken weg. Hou ze in het circuit door ze naar een antiquariaat te brengen of naar de Schalm. Er is altijd weer iemand die er blij mee maakt.“

Duycker Buyten popfestival heeft tijd nodig

HOOFDDORP - Het Duycker poppodium is bijna af en ziet er al mooi uit van binnen. Maar de eerste editie van festival Duycker Buyten is rustig verlopen. De grootste overwinning is de strakke organisatie en de inzet van de 85 vrijwilligers. Nu nog bezoekers en Hoofddorp heeft er een leuk popfestival bij. En Ravolva wint de eerste Popprijs HLMRMEER.

Het is prima weer voor een festival. Toch is het rustig voor de twee podia bij het Raadhuis-

plein in Hoofddorp. Het optreden van de Deense popgroep Alphabeat vervalt daardoor in het luchtledige. De opzweepende popdeuntjes doen het toch een stuk beter in een blije dansende menigte. Nu waagt alleen een vijftal tieners zich aan een dansje. Veel mensen gaan erbij zitten, wachtend tot het leuk wordt.

Alleen later op de avond, bij de hiphopgroep Hef en Önder en bij de hiphop funk elektro-groep C-mon & Kypski is er gelukkig wat meer publiek. Bezoeker Bart geeft zijn mening.

„Op zich ziet alles er prima uit. Ik vind zelf de bands alleen niet heel boeiend en het zou leuk zijn als er meer publiek is. Ik kom zelf oorspronkelijke uit deze regio, dus ik zou het goed vinden als hier meer gaat gebeuren qua muziek voor jongeren.“

Geen paniek

De lage opkomst is nog geen reden voor paniek bij de organisatie van Duycker. Ze hebben nog niet de naam bekendheid die bijvoorbeeld een festival als Artquaque had in de regio. Daar

moet het podium verandering in gaan brengen. Er is de mogelijkheid aan een rondleiding deel te nemen op het festival. Daar vertelt directeur Leon Zwaans aan gemeenteraadsleden wat Duycker wil gaan doen. „We gaan qua programmering niet altijd het nieuwste van het nieuwste neerzetten. Laat dat maar aan het Patronaat over. Wij willen een plek zijn waar voor ieder wat wils is. Een plek waar jongeren heen kunnen gaan en altijd wat leuk is.“

De band die Duycker met zijn publiek wil, is er nu nog niet.

Dit lijkt de voornaamste reden te zijn van de lage bezoekersaantallen zaterdag. Programmeur Rob Kuiphuis zegt: „Het is jammer dat het zo rustig was. Maar ik ben enorm blij hoe de organisatie gister verlopen is. We hebben 85 vrijwilligers kunnen verzamelen en dat geeft hoop voor de toekomst, ook Duycker poppodium gaat grotendeels draaien op vrijwilligers.“ Het is goed om te zien dat op bijvoorbeeld Hef en Önder toch meer mensen gekomen zijn. Dat geeft voor mij aan dat het een goed idee is om bijvoor-

beeld hiphopavonden te organiseren in Duycker.“

Rob vertelt over het verloop van de eerste Popprijs HLMRMEER. „Ravolva is terecht de eerste winnaar van deze prijs. Er zit al zoveel talent in die groep. Het enige wat ze nog nodig hebben is een podium. Ze waren er enorm blij mee. Ik heb de champagnekurk bewaard, die gaat het archief in als de eerste van velen.“ Duycker heeft naast twee concertzalen ook meerdere oefenruimtes voor bands, ter stimulatie van regionaal talent.

Iets meer publiek zou leuk zijn. FOTO UNITED PHOTOS/ROBERT VAN RIJN

Vijfhuizen Kunstmarkt een dag lang Parijs' artistieke Place du Tertre Vijfhuizen wordt een waar kunstenaarsdorp

VIJFHUIZEN - Een kunstenaar in een rood suède jasje en met een bruine baret op legt onder veel belangstelling de karikatuur van een ongeduldig peuter vast. Op de achtergrond zijn de vrolijke klanken van een accordeon te horen.

Het oude kerkplein midden in het dorp van Vijfhuizen was zaterdag even het beroemde plein in de Parijse schilderswijk Montmartre. Met krasse bewegingen worden blozende wangen en helderblauwe ogen voor goed op papier vastgelegd. De twee-jarige Koen Alkemada kan maar met moeite stil zitten op zijn moeders schoot als de karikaturist Radboud Wanders zijn jongste jeugd met een knipoog vastlegt.

Traditioneel wordt de Vijfhuizenfeestweek met een jaar- en vrijmarkt afgesloten. Na het grote succes van de kunstmarkt vorig jaar, beleeft het kunstfestijn vandaag haar tweede editie. Ruim zeventig kunstenaars, van schilders tot keramisten, exposeerden hun werk. Sommige van hen verklapten hun vakgeheim aan het belangstellende publiek en de bezoekers werden uitgenodigd mee te doen aan workshops. De markt is nog maar net opgebouwd als de eerste bezoekers op deze zonnige dag nieuwsgierig aan de kunstenaars vragen

wat ze aan het doen zijn. De 75-jarige experimentele schilder Jan Daalhof vertelt met een penseel in de hand maar wat graag over zijn kunstkinderen. „Ik begin gewoon en zie vanzelf wat het wordt“, licht hij vanonder zijn vaalrijze kunstenaarspetje toe over zijn Cobra-achtige werkwijze. „Dat daar is kurk, en dat zijn satéstukjes en stukjes geroest ijzer en dat is een knoop van m'n jasje geweest“, wijst Daalders aan. „Alles wat onder m'n handen komt, gebruik ik!“, zegt hij triomfantelijk. Tegenover Daalhofs abstracte, experimentele werk staat een kraam waar koeien, kippen en geiten je vanaf het linnen aankijken. Een aantal schilders hebben zich door de landelijke omgeving van Vijfhuizen laten inspireren en dat slaat aan bij de dorpsbewoners. „Ik heb zo'n prachtig schilderij met een bonte koe gezien“, zegt de Vijfhuizense Marion Dercksen enthousiast. Vijfhuizen is de afgelopen jaren steeds rijker aan creatief talent geworden. Sinds 2005 is het nabij gelegen fort een kunstfort geworden: hedendaagse kunst en cultuur op een historische plek. Met 12 atelierwoningen blijft de levendigheid bestaan.

KunstLease Haarlem zit sinds twee jaar met haar galerie aan de d'Yserinckweg en heeft ook vandaag haar deuren geopend.

De experimentele schilder Jan Daalhof aan het werk.

FOTO UNITED PHOTOS/ROBERT VAN RIJN

POP / RECENSIE

Tim Knol, hype met een ruggengraat

Tim Knol zet niet alleen grote stappen vooruit in de muziekbusiness, hij wordt ook steeds meer muzikant en artiest. Een spannende folk/rockshow met veel ruimte voor muzikale improvisaties.

Nog geen jaar geleden stond Tim Knol in het Patronaat als voorprogramma van Johan's afscheidsconcert, toen speelde hij nog ingetogen. Nu is de 21-jarige zanger, gitarist en liedjeschrijver uit Hoorn een bekende naam in de nederpop. Een naam die je op een affiche zet. Zijn album met rustige rockpop- en folkliedjes doet het goed in de hitlijsten. Hij speelde op Lowlands, Bevrijdingspop en Into The Great Wide Open en is zelfs genomineerd voor twee Edisons.

Het is allemaal erg snel gegaan, je zou kunnen spreken van een kleine hype. Het gevaar van hypes is dat ze vaak net zo snel komen als gaan. Er is een kans dat je publiek het belangrijker vindt erbij te zijn dan het echt mee te maken. Gelukkig krijgt Tim Knol + band, naast succes, een steeds sterkere muzikale ruggengraat. Het lijkt het begin van een mooi muzikaal leven.

Het is eigenlijk maar een braaf album geworden, als je het vergelijkt met het concert van vrijdagavond. Dit is het eerste optreden van zijn Neder-

Tim Knol
10 september
kleine zaal van Het Patronaat

landse tour langs de poppodia. Tim Knol is steeds meer een rockband. Live durft de groep nummers uit te rekken naar zes-minuut-durende jamsessies. Hij vertelde in een interview met deze krant eerder dit jaar dat hij meer aan de slag zou gaan met de elektrische gitaar. Dat maakt hij waar en niet onverdienstelijk.

Hoewel het echte gitaar-geweld natuurlijk in handen is van Anne Soldaat. Er wordt veel nieuw werk gespeeld. Opvallend is dat hij naast Amerikaanse invloeden naar voren brengt. Een van de nieuwe liedjes zou zo van Blur kunnen zijn. Tim neemt niet als op de plaat zijn tijd voor muzikale nihilistische ballads. Mooie kwetsbare momenten waar de zaal (bijna) stil van wordt. Tim ondergaat alle commotie rond zijn naam nuchter en lijkt zich vooral op de muziek te willen richten.

Een slechte grap uit het publiek wordt leuk gemaakt. „Ik ben er voor je na het concert, ook voor al je emotionele problemen.“

Maarten Claus